

A parton és partközéleben

Partközeli tengerek

- Parttól a nyílt tenger felé haladva kevesebb a vízmélység 200 m-nél.
- Gazdag élővilág
  - Tápanyagban gazdag terület, mert a szárazföldről sok tápanyag kerül be.
  - Víz állandó mozgásban van.
  - Az elpusztult szervezetek nem süllyedhetnek mélyre, ezért sok lebontó és dögevő szervezetnek elegendő a táplálék.
  - Gazdag növényzet jó búvóhely az állatoknak.
  - Élőlények aszerint rendeződnek, mennyire tűrik a szárazra kerülést.
- Főleg folyók torkolatánál gazdag növényzet

Tengeri fű *(Zárwatermő, egyszikű növény)*

Neptunfű

Barnamoszat faj

(Hólyagmoszat (*Fucus vesiculosus*))

Barnamoszat erdő

Tengeri saláta (zöldmoszat)

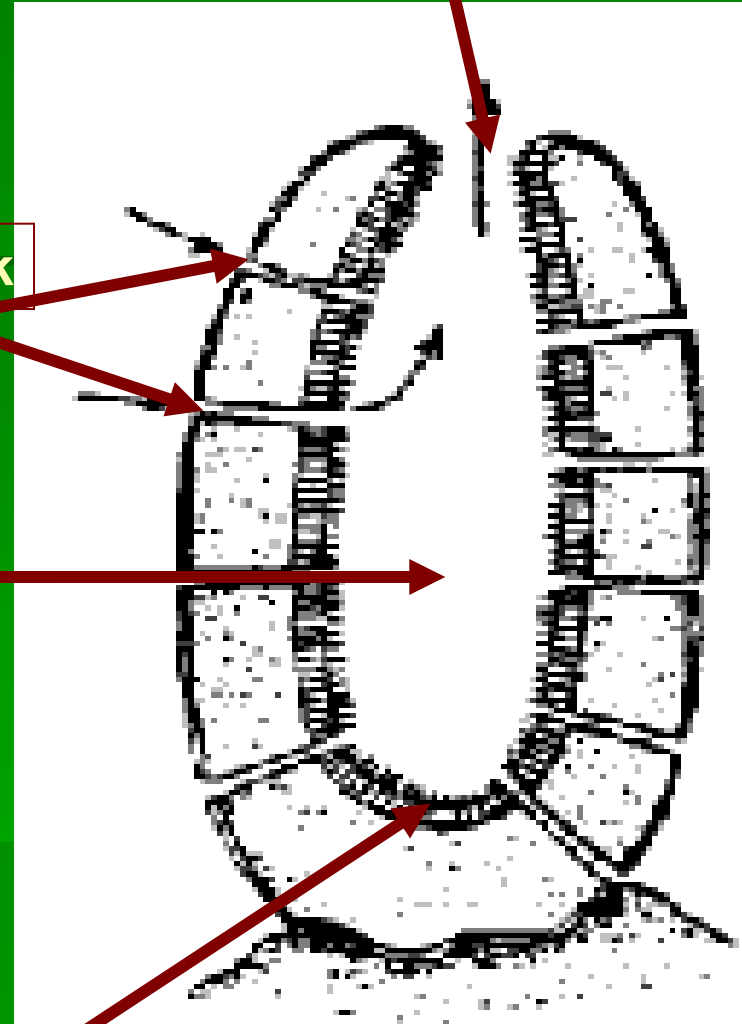
Szivacsok

- Aljzathoz rögzült életmód
- Telepes (több ezer állat alkot egy telepet)
- Testük váza lehet:
  - Mész
  - Kova
  - Spongín (*Fehérje*)
- *Mosdószivacs:*
  - *Spongín (szaru) szálak (rugalmas)*
- *Kiszűrik a vízből szerves törmelékeket, planktont.*

Likacsok

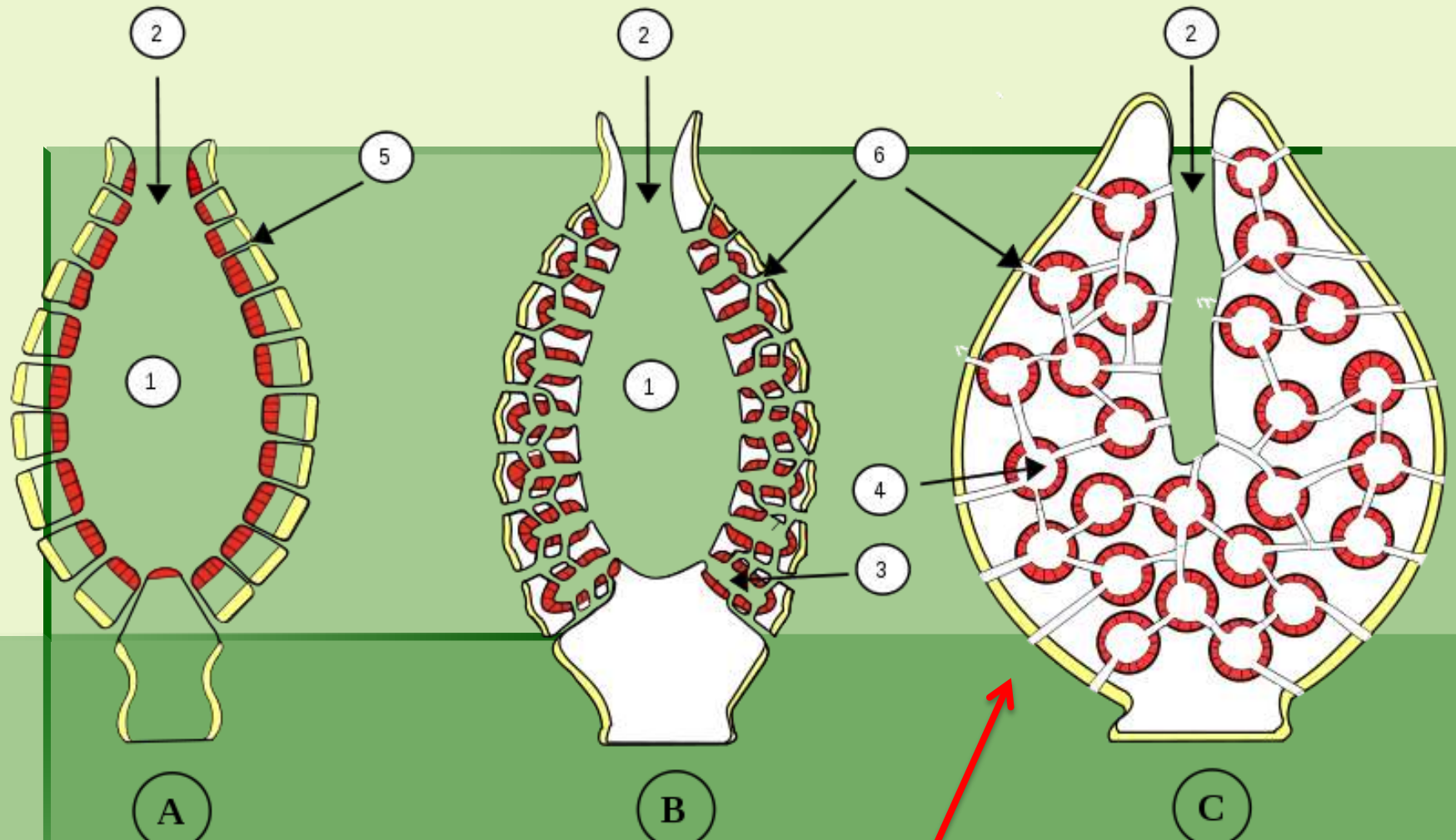
Úrbél

Kivezető nyílás

Galléros ostoros sejtek

Különböző szivacsfajok testfelépítése is különböző lehet. E szerint 3 csoport: *(Csak érdeklődőknek! Nem kell megtanulni!!!!)*

A: *ascanoid*

B: *syconoid*

C: *leuconoid*

Fontos!!! A mosdó szivacs ilyen: a szivacsfal kamráiban vannak a galléros ostoros sejtek.

Mosdó szivacs

- Meleg vizű tengerekben 10-100m-en Található.
- Barna színű állattelep.
- Mérete néhány cm-től 1-2m-ig
- Elhalt telepet mosdásra ...

Galléros ostoros sejtek a szivacsfal kamráiban (**ostorkamrákban**).

Tengerparti madarak

A kárókatonák és az ezüstsirály

- Fele akkora mint a kárókatona.
- Zuhanórepüléssel kapja ki a halat a vízből.

- Lúd nagyságú.
- Víz alá bukva halászik. Közben szárnyát testéhez szorítja, lábaival evez, farkával kormányoz.

- Nagy szárnyak, kitűnő repülők.
- Evezőlábaikkal jól úsznak.
- Főleg halakkal táplálkoznak.

ezüstsirály

Védett!

Eszmei értéke 25.000 Ft

Forrás: wikipedia.hu

Hering sirály

Védett!

Eszmei értéke 50.000 Ft

Fiatal ezüstsirály tollazata

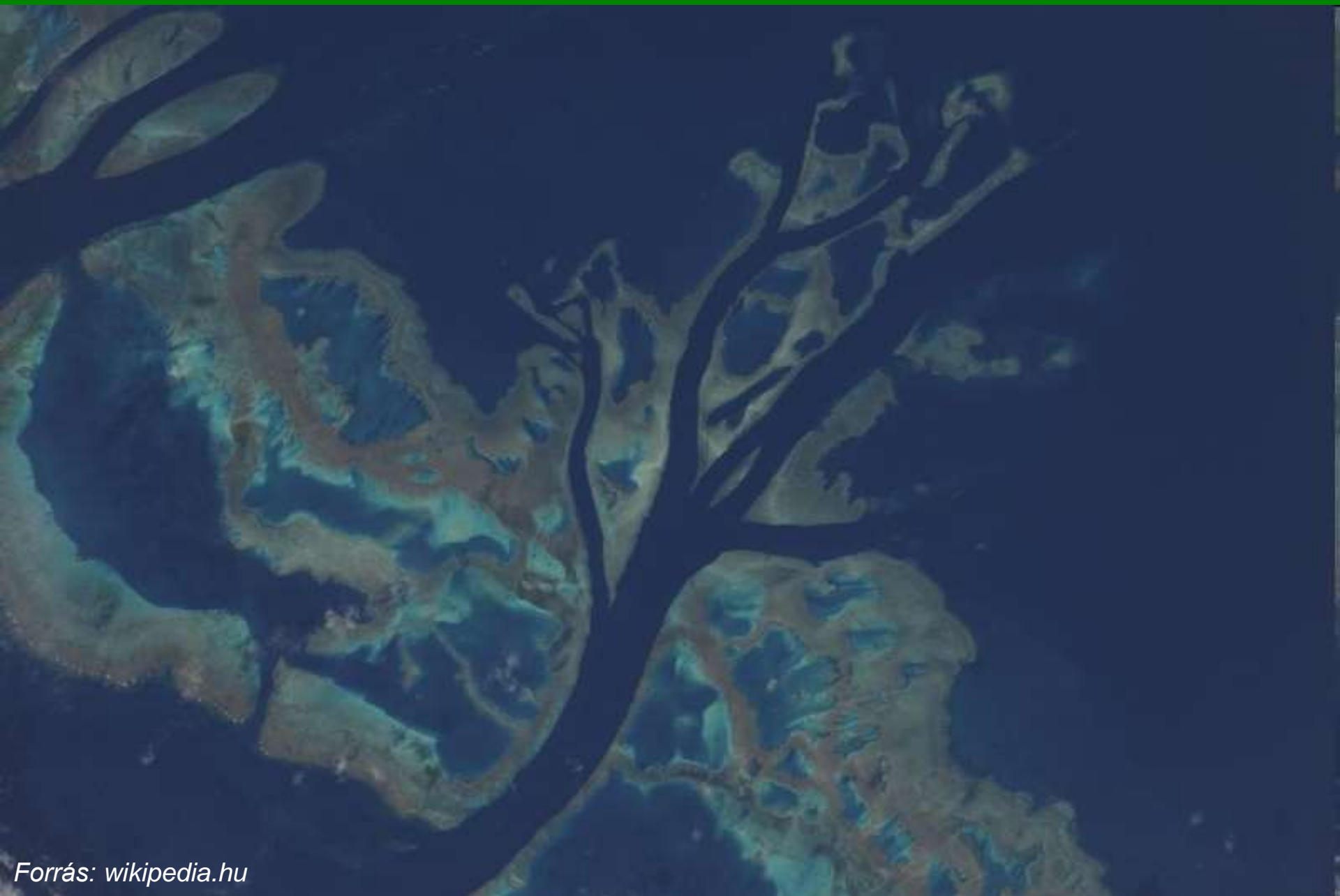
Kőkorallok

- Csalánozók, virágállatok.
- Helyhez kötöttek
- Mészváz – moszatok segítenek kiválasztani (együttélés).
- Zátonyok, szigetek épülnek évezredek alatt. Pl. Ausztráliai Nagy-korallzátony.
- Korallzátonyok sajátos élőhelyek színpompás gazdag élővilággal.

Az ausztráliai Nagy-korallzátony az űrből

Turizmus veszélyei

- Nyáron tengerparti lakosság megsokszorozódik
  - Nagy környezeti terhelés, több szennyezőanyag
- Védett növény- és állatfajok gyűjtése
- Megelőzés:
  - Túrizmus korlátozása
  - Felvilágosítás

A parton és partközelségben

- 1. Parttól a nyílt tenger felé haladva kevesebb a vízmélység 200 m-nél
  - Tápanyagban gazdag terület (főleg folyótorkolatoknál) – gazdag növény- és állatvilág.
- 2. növényvilág: moszaterdő (barnamoszat fajok – a világ legnagyobb növényei – teleptest.
  - Tengeri fű
- 3. Mosdószivacs
- 4. Tengerparti madarak: ezüst sirály, kárókatona
- 5. Túrizmus veszélyei: szúfoltság – környezet terhelése, gyűjtőszennvedély, felvilágosítás – oktatás, korlátozások